

STRESZCZENIE

MARLENA PIOTROWSKA

TYTUŁ: ŚCIEŻKI KARIER CZŁONKIŃ CDU I CSU PROWADZĄCE DO STANOWISK POLITYCZNYCH NA POZIOMIE FEDERALNYM W NIEMCZECH W LATACH 1991-2018

Problemem badawczym dysertacji są ścieżki karier, które doprowadziły polityczki należące do partii chadeckich, czyli Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej (CDU) i Unii Chrześcijańsko-Społecznej w Bawarii (CSU), do stanowisk politycznych na poziomie federalnym w Niemczech w latach 1991-2018. Daty graniczne badania utworzyły uformowanie i powołanie IV rządu Helmuta Kohla w dn. 17.01.1991 r. oraz 08.12.2018 r. – ostatni dzień zjazdu CDU, w trakcie którego Angela Merkel ustąpiła z funkcji przewodniczącej partii.

W dysertacji poszukiwano odpowiedzi na następujące pytania badawcze: jakie ścieżki kariery doprowadziły kobiety z partii chadeckich (CDU i CSU) do stanowisk politycznych na poziomie federalnym w Niemczech w latach 1991-2018? Jakie elementy związane z awansem obecne są w przebiegu karier politycznych wyodrębnionej grupy kobiet oraz jakie rodzaje przebiegu karier możemy wyodrębnić w badanej grupie? Jakie podobieństwa i różnice w politycznych ścieżkach kariery występują między wyodrębnionymi generacjami kobiet wchodzącymi w skład elity politycznej RFN: czy tradycja totalitarna (nazistowska i komunistyczna) w jakikolwiek sposób wpłynęła na kształt ścieżek politycznych członkiń CDU/CSU? Jakie główne podobieństwa i różnice w pierwszych krokach politycznej kariery na poziomie federalnym możemy wskazać wśród członkiń partii pochodzących z RFN i z dawnej NRD? Jak kształtuje się kariera polityczna w partii i dzięki partii w CDU i CSU? W jakim zakresie uwidaczniają się przemiany wewnątrzsystemowe i/lub trendy międzynarodowe w przebiegu karier politycznych członkiń partii chadeckich?

Ścieżki karier zostały przeanalizowane w wymiarze funkcjonalnym oraz systemowym. Zastosowany został paradygmat neoinstytucjonalny ze względu na fundamentalne znaczenie instytucji w systemach społecznych i politycznych, które mają wpływ na przebieg karier politycznych. Poznanie naukowe w obrębie dyscypliny nauk o polityce i administracji

umożliwiły metoda pozycyjna wyodrębnienia elit, dzięki którym wyodrębnione zostały polityczki, a także metoda monograficzna, która umożliwiła zbadanie ścieżek karier.

Główna hipoteza zakładała, iż ścieżki kariery większości czołowych polityczek (>50%) z CDU i CSU w wyznaczonym okresie polegają na mozolnym, liniowym awansie w strukturach partii prowadzących do osiągnięcia najważniejszych stanowisk politycznych z punktu widzenia Republiki Federalnej Niemiec. W toku wywodu hipoteza główna została zweryfikowana pozytywnie, ponieważ mozolną ścieżkę awansu przeszło aż 60% czołowych polityczek niemieckiej chadecji.

W pierwszym rozdziale dysertacji omówione zostały wszelkie założenia metodologiczne (m.in. przedmiot badawczy, zakres rozważań, motywy autorki, genezę tematu, odwołania do najważniejszej literatury przedmiotu, istniejący stan wiedzy oraz zidentyfikowane przez autorkę luki badawcze). Rozdział drugi dotyczył ścieżek kariery politycznej. Po omówieniu koncepcji teoretycznych autorka wyodrębniła oraz omówiła ścieżki karier polityczek CDU i CSU oraz dokonała rozróżnień generacji czołowych polityczek. W trzecim rozdziale przeanalizowane zostały ścieżki kariery polityczek chadecji wychowanych w RFN i NRD. Czwarty rozdział poświęcony został z kolei karierze politycznej w partiach CDU i CSU. Znalazło się tam również wyjaśnienie ewolucji polityki kobiecej, czyli najważniejszych podjętych przez partie CDU i CSU decyzji rzutujących na aktywność polityczną kobiet.

Wyniki przeprowadzonych badań otwierają nowe pola badawcze związane nie tylko z analizą ścieżek karier politycznych, ale także efektem drzwi obrotowych (polegającym m.in. na przejściu byłych polityków do sektora prywatnego i rozpoczęcia działalności lobbingowej) oraz zagadnieniami powiązаныmi ze sposobem prezentacji kandydatek na stanowiska polityczne, co zachęca do podjęcia badań interdyscyplinarnych.

SŁOWA KLUCZOWE: NIEMCY, KARIERA POLITYCZNA, CDU/CSU, KOBIETY W POLITYCE